

Universitätsbibliothek Paderborn

Cvrsvs Theologici ...

Ea Brevitate Conscriptus, Qvam Tot Tantarvmqve Rervm Amplitudo Et
Varietas Patitvr ...

Quas Prima Pars Et Prima Secundæ Divi Thomæ Complectvntvr -
Qvæstiones Insvper Ad Mores & praxim spectantes, quæ peculiarem cum
Scholasticis habent connexionem, declarantur

Carleton, Thomas Compton

Leodii, 1659

Sect. II. De Angelorum republicâ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13718

dignitate æquales, solūque volunt eum unum esse ex septem illis qui assistunt ante thronum Dei. Alii eum asserunt non esse ex primā Hierarchiā, cūm passim vocetur Archangelus. Verūm hoc non obstat: sicut enim nomen *Angeli* omnibus, ita nomen *Archangeli* supremis ordinibus convenit, etsi tam illud nomen, quān hoc uni Hierarchie vel ordini peculiariter attribuitur. De Lucifero verò, seu Beelzebub, cūm Angelorum omnium, qui ceciderunt, fuisse præcipuum, apud Theologos est in confesso.

Malorum Angelorum præcipuus Lucifer.

III. *An Lucifer omnium planè Angelorum fuerit præcipuus.*

Utrum verò Lucifer inter omnes omnino Angelos fuerit supremus, res non est usque adeo certa & explorata: Suarez proinde hic, libro 7. cap. 16. & Vasquez Disp. 237. cap. 2. rem hanc judicant esse incertam. Imò Suarez Divum Michaëlem existimare videtur, in dignitate & excellentiā, omniūque tum naturæ, tum gratiæ perfectione, Lucifero fuisse parem. Sanctus verò Damascenus lib. 2. de Fide, cap. 4. Luciferum ait ex infimo Angelorum ordine existisse: quod quamvis S. Augustinus lib. 11. de Genesi ad liter. cap. 19. affirmet, defendi non posse, S. Thomas tamen hic, quæst. 63. art. 7. ait hanc sententiam Fidei non advesari: imò in fine Corporis addit non esse ei præjudicandum.

IV. *Lucifer omnium Angelorum fuit supremus.*

Dicendum nihilominus existimo, Luciferum omnium planè Angelorum præcipuum ac supremum fuisse. Hæc communis videtur Theologorum sententia cūm S. Thoma hic, q. 63. art. 7. & Magistro in 2. dist. 6. Idem ex Patribus docet S. Chrysostomus, S. Gregorius, Tertullianus, S. Isidorus, S. Bernardus, & alii. Favere etiam videntur sacre Literæ Job. 40. v. 14. illis verbis, *ipse est principium viarum Domini*; quod quamvis primario fortassis de animali quodam intelligatur, sancti Patres tamen communiter diabolo asserunt applicandum.

V. *Plures Angeli perseverarunt, qui lapsi sunt.*

Quæres secundò: Utrum plures Angeli steterint, quān ceciderint? Respondetur cūm Sancto Thoma hic, quæst. 63. art. 9. & communi Doctorum sententiā, plures stetisse, quān cecidisse. Probari hoc communiter solet ex illo Apoc. 12. v. 4. ubi dicitur, *Draco tertiam partem stellarum traxisse*; quod licet de hominibus in Ecclesiā pervertendis directè intelligatur, de Angelis tamen etiam intelligendum asserit S. Thomas a. 8. & Magister in 2. dist. 6. communisquæ Scholasticorum sententia: quod olim quoque ex Patribus expressè S. Prosper. Verisimile etiam est, quod ait S. Thomas ad tertium, ex singulis Angelorum ordinibus aliquos cecidisse. Quod etiam Magister, & alii affirmant.

VI. *Angeli alii ex Luciferi instigatione peccarunt.*

Quæres tertio: Utrum Angeli alii suā sponte, an Luciferi instigatione peccaverint. Respondetur, eos exemplo & suafu Luciferi cecidisse: ita S. Thomas hic, quæst. 63. art. 8. ob locum Apocal. proximè citatum, & illud Matth. 25. v. 41. *Qui paratus est diabolo, & angelis ejus*; quibus verbis innui videtur illos, cūm ut duces esse secutos. Idem multi docent ex sanctis Patribus, S. Greg. Nazian. & alii, quos asserit Suarez lib. 7. cap. 17. Unum referam S. Ambrosii Epist. 84. testimonium: *Cum is, inquit, Angelis, quos in consensum impietatis sue traxerat.*

VII. *Eodem cum Lucifero instanti, ejus hortatu peccare potuerunt mali Angeli.*

Utrum autem eodem instanti peccarint quo Lucifer, dissentiant inter se Theologi: affirmat Suarez lib. 7. cap. 18. Tannerus quæst. 6. dub. 3. num. 22. Valentia quæst. 14. punct. 6. Vasquez disp. 238. cap. 3. videturque mens S. Thomæ hic, quæst. 63. articulo 8. ad primum. Negat tamen

S. Bonaventura in 2. dist. 5. art. 2. quæst. secundā. Molina quæst. 63. art. 6. Concl. 3. & 4. & alii. Ego certè nullam video repugnantiam quo minus ceteri eodem cum Lucifero instanti, instigatione ejus & exemplo peccaverint, cūm Angelus ad deliberationem, & aliquid statuendum, tempore non indigeat.

Sicut autem Angeli mali suafu & instigatione Luciferi ad peccandum, ita boni ad perseverandum suafione & exemplo S. Michaëlis, ex zelo honoris Dei sese Lucifero opposuerunt, sunt inducti: eoque hortatore ac duce, Deo se, ejusque sanctissimæ voluntati in omnibus submiserunt. Et in hoc consistebat pugna illa, seu prælium bonos inter & malos Angelos, & hi ab illis è cælo pulsi sunt, & in infernum partim, partim in inferiora quædam loca deturbati.

VIII. *Boni Angeli S. Michaëlis suafu perseverarunt.*

SECTIO SECUNDA.

De Angelorum Republicâ.

SANCTORUM Angelorum, duce Divo Michaële, cum malis, eorumque coryphæo Lucifero concertationem Sectione præcedente vidimus, per quam, gloriam illi, virtutis, suæque in Deum fidelitatis præmium acceperunt: hi superbiæ & contumaciæ summæque in creatorem ingratitude meritas dantes pœnas, æternis sunt cruciatibus addicti. Nunc itaque restat, ut quo pacto utrique, in termino constituti, se habeant videamus; quem, inquam, servent ordinem, siquid tamen inter dæmones ordinatum in inferno esse possit, *vbi nullus ordo, sed sempiternus horror inhabitat.*

I. *Angelorum Republicâ duplex.*

Quoad primum: boni Angeli, ut supra, Disp. 69. sect. 2. vidimus, in tres divisi sunt Hierarchias, in quarum singulis tres chori numerantur, quos S. Dionysius Areopagita ex antiquissimorum Theologorum, ipsiusque etiam S. Pauli, seu Divini Hierothei, Magistri sui, ut ait, doctrinā, cap. 6. de Cœlesti Hierarchiā tradidit: *Omnes, inquit, cœlestes immortalesque substantias in novem Ordines Divinus sermo distinguit. Has eximius Præceptor noster in ternas tertio repetitas distinctiones ad Sanctæ Trinitatis divinitatem imaginem. Juxta hanc verò Divi Dionysii divisionem, ad primam Hierarchiam spectant, Seraphini, Cherubini, & Throni: ad secundam Dominationes, Virtutes, & Potestates: ad tertiam Principatus, Archangeli, & Angeli.*

II. *Tres Angelorum virtutes, chori, novem chori.*

III. *Qui chori ad singulas Hierarchias pertineant.*

In choris hisce seu ordinibus secundum diversa munera ac dignitates dividendis non parum laborant Theologi, & nullam adhuc vidi distributionem, quæ in quibusdam saltem choris, maximas non patiatur difficultates. Quare P. Suarez fatetur tandem, se à difficultatibus, quæ ei hac in re occurrerant, expedire se non potuisse, ac tandem ad diversas proprietates, nobis tamen occultas, recurrit. Imò ipsemet S. Augustinus in Enchiridion, cap. 58. ait nescire se, quid hæc nomina, *Sedes seu Throni, Dominationes, Potestates, Principatus* significant. Idem etiam S. Doctor contra Priscilianistas, cap. 11. etsi dicat, indubitata se fide tenere hos omnes choros & ordines differre, quo tamen pacto differant fatetur se ignorare.

IV. *Difficile est singulis Choris singula munera assignere.*

Mihi in re tam obscurâ dici posse videtur hunc ordinem diversitatem, juxta gratiam, iis in primo creationis instanti sine meritis infusam, delimiti posse, ita ut in primo choro plus gratiæ habuerint,

V. *Verisimile est hos Angelorum choris distinguendi modum.*

buerint, quam in secundo, in secundo quam tertio, & sic deinceps, & hoc pacto, quo quis in dignitate est excellentior, ita & in gratia alios excedat.

V. Dices, hinc sequi, vel in altioribus choris esse aliquos Angelos in minore gratia & gloria perfectione, quam in inferioribus, vel post merita mutasse locum, & quosdam ex inferiore ordine ascendisse ad superiorem, alios ex superiore ad inferiorem descendisse. Sequela probatur: ut enim inter homines, ita & inter Angelos contingere potuit, ut qui majorem primo creationis instanti gratiam acceperat, minus intente, qui minorem, fortius majorique contentione illi responderit, sicque multo plus gratia per merita receperit, & hoc pacto nonnullos in gratia, & consequenter in gloria superet, qui in altiori choro existebant.

VI. Respondetur neutrum sequi: in primis enim dici posset, Deum per scientiam conditionatam videntem quinam intensius cum gratia essent cooperaturi, eos in primo choro seu ordine collocasse. Deinde dicunt multi Angelos, quo gradu unus alium in prima gratia superabat, eodem superasse in meritis & gloria; eos vero, qui in gratia erant aequales, aequaliter ei cooperatos esse, sicque in meritis, & gloria esse similiter inter se aequales.

VII. Tertio dico, quamvis non videatur credibile, quin inter tot Angelorum millia, maxima fuerit in merendo, & gratia cooperando diversitas, in eo & quin nonnulli in meritis, & consequenter in gloria, quosdam superent, quibus in via, quoad primam gratiam sine meritis collatam, erant aequales, aut etiam fortasse inferiores: verisimilius tamen est, hanc mutationem & excessum, quamvis in omnibus forte choris, inter quosdam qui illius chori erant, contigerit, nihilominus chori ejusdem limites non excessisse, ita nimirum ut Angelus chori inferioris Angelum superioris chori in meritis, gratia, & gloria superaverit, sed infimus supremi in merendo, & consequenter in gratia & gloria superavit supremum infimi. Adde denique, licet nonnulli Angeli ex choro inferiore intensius in via operati sint, quam Angeli quidam chori superioris, & fortius gratia responderint, meritaque habuerint majora, tantum tamen fuit in prima collatione, gratia in Angelis chori superioris excessus, ut aliorum merita quamvis horum meritis majora, eminentem nihilominus eorum gradum gratia non attigerint. Hæc de Sanctis Angelis, nunc de reprobis agendum.

VIII. Quoad demones, indubitatum apud omnes est, eos caput aliquod, seu principem habere, cumque esse Beelzebub, seu Luciferum; hæc enim & Theologorum ferme omnium est sententia, & communis fuisse videtur Judæorum opinio, dum, ut habetur Matthæi 12. v. 24. de Christo dicebant, *Hic non ejicit demones, nisi in Beelzebub principe demoniorum.* Imò Christus ipse hanc inter demones subordinationem, & unius in reliquos principatum agnoscere videtur verbis immediatè sequentibus: *Quomodo stabit regnum ejus.*

IX. Quæres, utrum hic principatus Luciferi ex sola majori perfectione naturali conveniat, utpote demonum, imò Angelorum omnium, ut diximus, in naturâ supremo. Afirmat S. Thomas: alii tamen negant; tum quia inter homines videmus, non eos semper, qui ingenio, aliisque naturæ dotibus cæteris antecellunt reliquis præfici,

iisque cum auctoritate præfisse: saltem hoc ipsis à naturâ non debetur. Imò cælum, res inanimata, multisque gradibus homine, leone, ac cæteris animantibus, imò plantis etiam & arboribus, ut multi putant, inferius, in his tamen omnibus suum habet influxum. Deinde quivis Angelus inferior esset Angeli perfectioris subditus, sicque infimus Angelus tot dominos haberet, quot Angelos se perfectiores.

X. Aiunt ergo demones reliquos, communi consensu in Luciferi electionem conspirasse, cumque sibi præfuisse, tum quia omnium erat naturâ præstantissimus, tum ex odio Dei, utpote qui cum plus cæteris offenderat, aliosque ad illum offendendum induxerat, tum etiam ex malevolentia & invidia erga homines, cujus nimirum industria & artibus, & per se, & ministros à se constitutos, homines in gravissimas Dei offensiones, acerbissimosque tandem inferni cruciatus pertractum iri sperabant.

XI. Sicut autem Lucifer demonum omnium caput est & princeps, ita & in inferioribus etiam demonibus ordo quidam est, & prælatio, ut docet S. Thomas 1. p. q. 109. art. 1. & 2. Lucifer quippe ut superbe Deum imitetur, sicut Deus Sanctos Angelos in tres Hierarchias, & novem choros ad rectam mundi administrationem, hominumque salutem procurandam dividit, ita is nefandam illam demonum catervam in varias classes ac series distribuit, ut humano generi, qua possint ratione, nocumentum inferat. Nec singulis tantum hominibus singulos malignos spiritus designat, qui eos assidue impugnent, sed regnis etiam omnibus ac provinciis demonem aliquem præficit, qui miferos mortales quoquo modo ad scelera pelliciat: ad quem insuper finem unicuique vitio unum ex nefaria illa turba ascribit, ut omni data occasione homines ad illud per summum scelus instiget. Ad quam rem appositè S. Hieronymus, *Cunctorum, inquit, demonum, qui in hoc seculo debacchantur, caput est Beelzebub, princeps demoniorum, & singulorum turme habent capita, & principes suos, verbis gratia spiritus fornicationum habet præpositum suum, &c.* Quo fortasse sensu ab Apolloto ad Ephes. 6. v. 12. vocantur *rectores tenebrarum harum.*

SECTIO TERTIA.

Alia quedam ad Angelorum notitiam pertinentia.

QUÆRES primò, utrum ex singulis Angelorum choris, seu ordinibus aliqui mittantur. Mitti Angelum est cum de loco ad locum Dei jussu migrare. Missio hæc est duplex, visibilis & invisibilis: illa tunc contingit, cum Angelus in loco, ad quem mittitur, signum aliquod externum edit, quo ejus præsentia innotescit. Missio invisibilis est, quando mutat quidem locum, sed nullum hujusmodi signum exhibet.

Nonnullorum ergo opinio est, non ex omnibus choris, sed quatuor tantum vel quinque ultimis Angelos mitti, reliquos autem choros solummodo assistere. Hæc videtur mens S. Thomæ hic, q. 112. art. 2. quem sequuntur Thomista. Idem docet S. Bonaventura in 1. dist. 10. Grado tract. 16. Disp. 4. num. 7. ob Sancti Dionysii, & S. Gregorii auctoritatem. Vasquez hic, Disp. 244. cap. 2. quem sequitur Arriaga disp. 21. sect. 4. sine, aut rem hanc esse dubiam.

Obj. hinc sequi quosdam in inferiori choro superaturos in gratia nonnullos in superiori.

Angeli, quod altiori sunt in choro, eo magis in gratia excellunt.

Infimus supremi in merito superavit infimi.

Merita inferioris Angeli gratiam altioris in choro superiori non exæquabant.

Luciferus malorum Angelorum caput.

Sine Luciferi ceterorum demonum naturâ principis, & superioris.

X. An Luciferi in principem electionem demones omnes conspirant.

XI. Inter inferiores etiam demones ordo quidam est, & prælatio.

Omni quo potest modo demon humano generi officere conatur.

I. Quid sit Angelum mitti.

Missio duplex, visibilis & invisibilis.

II. Afferunt multi ex inferioribus tantum choros Angelos mitti.